

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ РАЙОН СОВЕТЫ

КАРАР № 23

III чакырылыш XXVII утырыш Урыссу ш.т.б. «26» август 2019 ел

***ТР Ютазы район Советы Карарына
2014 елның 22 июлендә кертелгән
үзгәрешләр белән 2011 елның
22 декабрдә расланган Ютазы
муниципаль районы Советының
Контроль –хисап турында Нигезләмәсенә
үзгәрешләр кертү турында***

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 35, 43 статьяларына, 2011 елның 7 февралендәге "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенң гомуми принциплары турында" 6-ФЗ номерлы Федераль законга таянып,

Ютазы муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

ТР Ютазы район Советы Карарына 2014 елның 22 июлендә кертелгән үзгәрешләр белән, 2011 елның 22 декабрдә расланган Ютазы муниципаль районы Советының Контроль –хисап турында Нигезләмәсенә түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1. 4 статьяның 2 пунктында "муниципаль хезмәт» сүзләрен алырга.
2. 6 статьяның 3 пунктында «Рәис "сүзен "Рәис вазыйфасын биләүче гражданин" сүзләре белән алмаштырырга.
3. Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап палатасы турындагы Нигезләмә текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).
4. Әлеге карарны [http: jutaza.tatar.ru/](http://jutaza.tatar.ru/) Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Ютазы муниципаль районы Башлыгы –

Ютазы район Советы рәисе

Р.М. Нуриев

«_» август 2019ел № __

**Ютазы муниципаль районы Контроль-хисап палатасы турында
Нигезләмә**

1 Статья.

Контроль-хисап палатасы статусы

1. Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап палатасы (алга таба – Контроль-хисап палатасы) тышкы муниципаль финанс тикшерүенен даими эшләүче органы булып тора, Ютазы муниципаль районы Советы (алга таба - район Советы) тарафыннан оештырыла һәм аңа хисап тотала.

2. Контроль-хисап палатасы оештыру һәм функциональ мөстәкыйльлеккә ия һәм үз эшчәнлеген мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыра.

3. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә туктатылырга мөмкин түгел, шул исәптән Ютазы муниципаль район Советы вәкаләтләре сирогы тәмамлануга яки вакытыннан алда туктатылуга бәйле.

4. Контроль-хисап палатасы жирле үзидарә органы булып тора, юридик зат хокукларына ия, үз исеме һәм билгеләнгән үрнәктәге “Ютазы муниципаль районы” муниципаль берәмлегенә гербы (алга табан – муниципаль берәмлек) сурәтләнгән мөһер һәм бланклары бар.

5. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлегенә мәсьәләләренә буенча хокукый актлар чыгару инициативасы хокукына ия.

2 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә хокукый нигезләре

Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең Конституциясенең, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Ютазы муниципаль районы Уставы, әлегә Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашыра.

3 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә принциплары

Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә законлылык, объектив, нәтиҗәлелек, бәйсезлек һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә.

4 Статья. Контроль-хисап палатасы составы

1. Контроль-хисап палатасы Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аппарат составында төзелә.
2. Контроль-хисап палатасы рәисе муниципаль вазыйфаны биләүче зат булып тора.
3. Контроль-хисап палатасы Рәисе вәкаләтләре срогы биш ел тәшkil итә.
4. Контроль-хисап палатасы аппараты составына инспекторлар һәм башка штат хезмәткәрләре керә. Контроль-хисап палатасы инспекторларына тышкы муниципаль финанс контролен оештыру һәм үткәрү буенча бурычлар йөкләнә.
5. Контроль-хисап палатасы аппараты хезмәткәрләренәң хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы федераль законнар, муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлегә Нигезләмә һәм контроль-хисап палатасы регламенты белән билгеләнә.
6. Контроль-хисап Палатасының штат саны Контроль-хисап палатасы Рәисе тәкъдиме буенча Ютазы муниципаль район Советы тарафыннан билгеләнә.
7. Контроль-хисап палатасы структурасы һәм штат расписаниесе Контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан контроль-хисап палатасына йөкләнгән вәкаләтләрдән чыгып раслана.

5 Статья. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына билгеләп кую тәртибе

1. Контроль-хисап палатасы рәисе үз вазыйфасына Ютазы муниципаль районы Советы карары белән билгеләнә.
2. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар турындагы тәкъдимнәр район Ютазы муниципаль районы Советына кертелә:
 - 1) район Советы депутатлары - район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлеше тарафыннан;
 - 2) Ютазы муниципаль районы Башлыгы тарафыннан;
3. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар әлегә статьяның 2 өлешендә санап үтелгән Ютазы муниципаль районы Советына

Контроль-хисап палатасының гамәлдәге Рәисе вәкаләтләре беткәнче, ике айдан да соңга калмыйча тапшырыла.

4. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына тәкъдим ителгән кандидатураларны караганда, Ютазы муниципаль районы Советы әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү турында Татарстан Республикасы Хисап палатасы рәисе фикерен соратып алырга хокуклы.

5. Контроль-хисап палатасы рәисен билгеләү турындагы карар Ютазы муниципаль районы Советы тарафыннан Ютазы муниципаль районы Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

6. Вәкаләтләр срогы тәмамлангач, Контроль-хисап палатасы рәисе үз вазыйфаларын яңа билгеләнгән контроль-хисап палатасы рәисе билгеләнгәнче башкаруын дәвам итә.

6 Статья. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатларга таләпләр

1. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына дөүләт, муниципаль идарә, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә биш елдан да ким булмаган эш тәҗрибәсе булган һәм югары белемле Россия Федерациясе гражданны билгеләнә.

2. Россия Федерациясе гражданы Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына түбәндәге очракларда билгеләнә алмый:

- 1) аның хөкем ителгән булуы очрагында;
- 2) аны законлы көченә кертгән суд карары белән эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраклы дип таныганда;
- 3) гражданин дөгъва итә торган вазыйфаның үтәләше мондый белешмәләрне куллануга бәйлә булса, дөүләт һәм федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматка рөхсәт рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тартканда;
- 4) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыкканда, яисә чит ил дөүләте гражданлыгы алганда, йә яшәүгә рөхсәт алганда, яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил дөүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алганда.

3. Контроль-хисап палатасы рәисе вазифасын биләүче гражданин Ютазы муниципаль районы Башлыгы, Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, Ютазы муниципаль районы территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән якын туганлыкта яисә кардәшлектә (әти-әниләре, хатыны яки ире, балалары, абый-энеләре, апа-сеңелләре була алмый, шулай ук ирнең яки хатынның ата-аналары, балалары, абый-энеләре, апа-сеңелләре була алмый.

4. Контроль-хисап палатасы рәисе, укыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнә алмый. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый.

5. Контроль-хисап палатасы Рәисе, шулай ук әлеге вазыйфаны биләп торуга дәгъва кылучы затлар үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук үз хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар өчен муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирергә тиеш.

7 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затлары статусы гарантияләре

1. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм инспекторлары контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары булып торалар.

2. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына нинди дә булса формада тәэсир итү, алар тарафыннан кабул ителгән карарларга тәэсир итү, шулай ук Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата көч куллану гамәлләре, хурлау, шулай ук Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата шулай ук ялган мәгълүмат тарату, яки аларның эшчәнлегенә турында белә торып ялган мәгълүмат тарату Россия Федерациясе законнары һәм (яки) Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка тартуга китерә.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары судьяларны, хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының вазыйфаи затларын дәүләт

дәрәжәсендә якланырга һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә дәүләт дәрәжәсендә якланырга тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары һөнәри бәйсезлек гарантияләренә ия.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе Ютазы муниципаль районы Советы карары нигезендә вакытыннан алда вазыйфасыннан азат ителә:

1) аларга карата суд карары законлы көченә кергәндә;

2) алар законлы көченә кергән суд карары белән эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраклы дип танылганда;

3) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыкканда, яисә чит ил дәүләте гражданлыгы алганда, йә яшәүгә рөхсәт документы алганда, яисә Россия Федерациясе гражданинының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алганда;

4) отставкага китү турында язмача гариза биргәндә;

5) әгәр вакытыннан алда азат итү турындагы карар өчен район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелеге тавыш бирсә, Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, аларга йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрдән яисә вазыйфаи вәкаләтләрдән законсыз файдаланганда;

6) федераль закон нигезендә муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актында билгеләнгән вазыйфада булуның иң чик яше билгеләнгән казанышлар;

8 Статья. Контроль-хисап палатасы вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы түбәндәге вәкаләтләргә гамәлгә ашыра:

1) Ютазы муниципаль районының бюджет үтәлешен контрольдә тотар;

бюджет үтәлеше барышында Россия Федерациясенең бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы башка норматив хокукый актларның үтәлешен контрольдә тотар; бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисапчылыгын, бюджет үтәлеше турында квартал һәм еллык хисапларны төзи һәм тапшыру буенча норматив таләпләргә туры килүен, тулылыгын һәм норматив таләпләргә туры килүен тикшереп тора; 2011 елның 7 февралендәге "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап

органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка өлкәләрдә тикшерә;

2) муниципаль берәмлек муниципаль районы бюджеты проектларына экспертиза;

3) Ютазы муниципаль районы бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшереп торыны гамәлгә ашыра;

4) Ютазы муниципаль районы бюджеты акчаларын, шулай ук Ютазы муниципаль районы бюджеты тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаclarдан алына торган акчаларның законлылыкка, нәтижелелеккә (бәрәкәтлеккә) контрольдә тотуны оештыра һәм гамәлгә ашыра;

5) Ютазы муниципаль районы милкендә булган мөлкәт белән идарә итүнең һәм эш итүнең билгеләнгән тәртибен, шул исәптән интеллектуаль эшчәнлек нәтижеләре һәм Ютазы муниципаль районы карамагында булган индивидуализация чаралары белән идарә итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне контрольдә тотар;

6) муниципаль берәмлек бюджеты акчалары хисабына салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр, бюджет кредитлары бирүнең нәтижелелеген бәяли, шулай ук юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан муниципаль район бюджеты һәм муниципаль район милкендәге мөлкәт хисабына башкарылган эшләр буенча муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнең яки йөкләмәләрнең башка ысуллары белән йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүнең законлылыгын бәяли;

7) муниципаль районның чыгым йөкләмәләренә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектларына (финанс-икътисадый нигезләрнең нигезле булуын да кертәп) финанс-икътисадый экспертиза ясай;

8) муниципаль районда бюджет процессын анализлый һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерли;

9) муниципаль районның бюджет үтәлеше турында, үткәрелгән тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижеләре турында мәгълүмат әзерли һәм Ютазы муниципаль районы Советына һәм Ютазы муниципаль районы Башлыгына шундый мәгълүматны тапшыра;

10) Ютазы муниципаль районы составына кергән жирлекләр бюджетларына кергән муниципаль район бюджеты акчаларын куллануның законлылығын, нәтижәлелеген (бәрәкәтлелеген) контрольдә тотар;

11) Ютазы муниципаль районы составына керүче жирлекләрдә тышкы муниципаль финанс тикшерүе вәкаләтләрен, Ютазы муниципаль районы Советы тарафыннан жирлекләрнең вәкиллеке органнары белән төзелгән килешүләр нигезендә гамәлгә ашыра;

12) Ютазы муниципаль районының чираттагы финанс елына планлаштырылган чыгым йөкләмәләре реестрына кертелгән чыгым йөкләмәләре һәм чыгым йөкләмәләре арасында туры килүне ачыклау буенча чыгым йөкләмәләре реестрына муниципаль район бюджеты проекты нигезендә анализ ясый;

13) муниципаль берәмлек үсеше программаларын һәм планнарын тормышка ашыру барышын һәм нәтижеләрен контрольдә тотар;

14) муниципаль берәмлек бюджеты үтәлеше мониторингы;

15) муниципаль берәмлектәге социаль-иқтисадый ситуациягә анализ;

16) муниципаль берәмлек башкарма органнарында эчке финанс тикшерүен оештыруга булышлык күрсәтә;

17) коррупциягә каршы юнәлтелгән чараларда вәкаләтләр чикләрендә катнаша;

18) тышкы муниципаль финанс тикшерүе өлкәсендә федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, Ютазы муниципаль районы Советы Уставында һәм норматив хокукый актларында билгеләнгән башка вәкаләтләр;

19) дәүләти һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында законнарда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә аудитны гамәлгә ашыру;

2. Тышкы финанс контроле Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарға, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль унитар предприятиеләргә, шулай ук муниципаль берәмлек милкендә булган мөлкәтне файдаланганда башка оешмаларға карата;

2) башка оешмаларга карата, эгэр дэ элге акчаларны биргэн төп бүлүчелэр һәм жирле бюджет акчаларын алуучылар эшчәнлеген контрольдә тоту тәртибендә алар тарафыннан субсидиялар, кредитлар, гарантиялар алу шартлары үтөлешен тикшерүне гамәлгә ашыру юлы белән, күрсәтелгән оешмаларны тикшерү мөмкинлеге жирле бюджет акчалары исәбеннән субсидиялар, кредитлар, гарантиялар бирү турында килешүләрдә билгеләнгән очракларда;

3. Муниципаль финанс тикшерүе объектлары (алга таба - контроль объектлары) булып торалар:

бюджет акчаларын баш бүлүчелэр (бүлүчелэр, алуучылар), бюджет керемнәре баш администраторлары (администраторлары), бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары) ;

финанс органнары (бюджет акчаларын баш бүлүчелэр (бүлүчелэр) һәм алуучылар (бюджетара трансфертлар) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетыннан бирелгән бюджетара трансфертларның, бюджет кредитларының максатларын һәм шартларын үтәү өлешендә алар тарафыннан бюджетара трансфертларның, Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетыннан бирелгән бюджет кредитларының максатларын һәм шартларын үтәү өлешендә;

муниципаль учреждениеләр;

муниципаль унитар предприятиеләр;

дәүләт корпорацияләре һәм дәүләт компанияләре;

устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр катнашында хужалык ширкәтләре һәм жәмгыятьләре, шулай ук аларның устав (жыелма) капиталларында мондый ширкәтләр һәм жәмгыятьләренң өлеше (кертеме) булган коммерция оешмалары;

юридик затлар (муниципаль учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр, дәүләт корпорацияләре һәм дәүләт компанияләреннән, хужалык ширкәтләре һәм жәмгыятьләрдән тыш), аларның устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләре катнашында гавами-хокукый оешмалар, шулай ук мондый ширкәтләр һәм жәмгыятьләренң өлеше (кертеме) булган коммерция оешмалары, шәхси эшмәкәрләр, физик затлар-Ютазы муниципаль районы бюджетыннан акчалар бирү турында шартнамәләр шартларын (килешүләр) үтәү өлешендә Ютазы муниципаль районы бюджетыннан, муниципаль гарантиялар бирү турында шартнамәләр

(килешүләр) ;

бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары;

мәжбүри медицина иминиятен финанс белән тәмин итү турындагы шартнамәләр буенча бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан акча алучы юридик затлар;

бюджет акчалары белән аерым операцияләр башкаручы кредит оешмалары, алар тарафыннан Ютазы муниципаль районы бюджетыннан акча бирү турындагы шартнамәләрнең (килешүләрнең) шартларын үтәү өлешендә.

4. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан тышкы муниципаль финанс тикшерүе вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда:

- тикшерүләр, ревизияләр, тикшеренүләр үткәргәндә;
- контроль объектлары тарафыннан актлар, бәяләмәләр, күрсәтмәләр һәм (яки) күрсәтмәләр җибәрелә;
- әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә вәкаләтле органнарга һәм вазыйфаи затларга әлеге Нигезләмәдә каралган бюджет мәжбүр итү чараларын куллану турында карарлар кабул итәргә, мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәләр кабул итәргә җибәрелә;
- административ хокук бозулар турында законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча эш алып барыла.

5. Муниципаль финанс контроле (бюджет процессында катнашучылар, бюджет һәм автоном учреждениеләр, дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләр, дәүләт корпорацияләре һәм дәүләт компанияләре, хужалык ширкәтләре һәм җәмгыятьләрнең устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукий берәмлекләр катнашында, шулай ук мондый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең өлеше (күртемә) булган коммерция оешмалары тарафыннан аларның устав (жыелма) капиталларында бюджет акчаларын бирү шартларын үтәү өлешендә генә, бюджет акчаларын төп бүлүчеләрне (бүлүчеләрне) тикшерү барышында гамәлгә ашырыла.

6. Контроль-хисап палатасы Ютазы муниципаль районы бюджеты акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетына бирелгән бюджетара трансфертларны һәм бюджет кредитларын куллануны контрольдә тотат. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (бүлүчеләргә) һәм бюджетара трансфертлар алучыларга карата да мондый

контроль гамәлгә ашырыла.

9 Статья. Контроль-хисап органнары тарафыннан тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру формалары

1. Тышкы муниципаль финанс контроле контроль-хисап палатасы тарафыннан контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар рәвешендә гамәлгә ашырыла.

2. Контроль чаралар үткәргәндә Контроль-хисап палатасы тиешле акт (актлар) төзи, ул тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләре игътибарына житкерелә. Акт (актлар) нигезендә контроль-хисап палатасы тарафыннан хисап (отчет) төзелә.

3. Экспертиза-аналитика чараларын үткәргәндә Контроль-хисап палатасы хисап яки бәяләмә эзерли.

9. 1. Муниципаль финанс контролен тормышка ашыру методлары

1. Муниципаль финанс контролен тормышка ашыру ысуллары булып операцияләргә тикшерү, ревизия ясау, тикшеренү, санкцияләү тора.

2. Тикшерү астында әлеге Нигезләмә максатларында аерым финанс һәм хужалык операцияләргә законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, контроль объекты эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерия) учетының һәм бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгының билгеле бер чордагы эшчәнлегенә карата документаль һәм фактта тикшерү гамәлләре кылу аңлашыла.

Ревизия дигәндә, әлеге Нигезләмә максатларында контроль объекты эшчәнлегенә комплекслы тикшерү аңлашыла, ул барлык кылынган финанс һәм хужалык операцияләргә законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларның бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгында чагылышы һәм дөреслегә буенча контроль гамәлләр үткәрүдә чагыла.

Тикшерү, ревизия нәтижеләре акт белән рәсмиләштерелә.

3. Тикшерүләргә камераль һәм күчмә, шул исәптән каршы тикшерүләргә дә бүленә.

Әлеге Нигезләмә максатларында камераль тикшерүләргә дигәндә, бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгы һәм аның гарызнамәсе буенча тапшырылган башка документлар нигезендә муниципаль финанс тикшерү органы урнашкан урында уздырыла торган тикшерүләргә аңлашыла.

Күчмә тикшерүләр дигәндә, Нигезләмә максатларында, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла, Алар барышында, шул исәптән, кылынган операцияләрнең бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгы һәм беренчел документларның фактта туры килүе билгеләнә.

Өлеге Нигезләмә максатларында каршы тикшерүләр дигәндә, контроль объекты эшчәнлегә белән бәйлә фактларны билгеләү һәм (яки) раслау максатларында күчмә һәм (яки) камераль тикшерүләр кысаларында үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла.

4. Тикшерү барышында өлеге Нигезләмә максатларында контроль объекты эшчәнлегенә билгелә бер өлкәсә торышын анализлау һәм бәяләү аңлашыла.

Тикшерү нәтижеләре бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

5. Өлеге Нигезләмә максатларында операцияләрне санкцияләү дигәндә, финанс операцияләрен гамәлгә ашыру максатларында тапшырылган документларны тикшергәннән соң, аларның булуына һәм (яисә) аларда күрсәтелгән мәгълүматның Россия Федерациясә Бюджет законнары һәм бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка норматив хокукый актлар таләпләренә туры килүенә рөхсәт язуын кылу аңлашыла;

10 Статъя. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары

1. Тышкы муниципаль финанс контролен тормышка ашырганда Контроль-хисап палатасы тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларына таянып эш итә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартларын эзерләү контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Россия Федерациясә хисап палатасы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан расланган гомуми таләпләр нигезендә жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарға, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль предприятиеләргә карата;

2) башка оешмаларға карата - Федераль законда билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартларын эзерләгәндә дәүләт контроле, аудит һәм финанс хисаплылыгы өлкәсендә халыкара стандартлар исәпкә алына.

4. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

11 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген планлаштыру

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген үзе тарафыннан мөстәкыйль эшләнә һәм раслана торган планнар нигезендә гамәлгә ашыра.

2. Контроль-хисап палатасының эш планы алдагы елның 30 декабренә кадәр раслана.

3. Ютазы муниципаль районы Контроль-хисап палатасының эш планнарына Ютазы муниципаль районы Советы йөкләмәләре, Ютазы муниципаль районы Башлыгының планлаштырылган елның 15 декабренә кадәр Контроль-хисап палатасына жиһәрелгән тәкъдимнәре һәм запрослары мәжбүри кертелергә тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының эш планын үзгәртү буенча район Советы, Ютазы муниципаль районы Башлыгының тәкъдимнәре Контроль-хисап палатасы тарафыннан 10 көн эчендә карала.

12 Статья. Контроль-хисап палатасы регламенты

Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә юнәлешләрен карап тоту, контроль һәм экспертиза-аналитика чараларын эзәрләү һәм үткәрү тәртибе һәм контроль-хисап палатасының эчке эшчәнлегенә башка мәсьәләләре Контроль-хисап палатасы регламенты белән билгеләнә, ул Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап палатасы Рәисе күрсәтмәсе белән раслана.

13 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының таләпләрен үтәү мәжбүрилеге

1. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле таләпләре тышкы муниципаль финанс контроле гамәлгә ашырыла торган жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, оешмалар (алга табатикшерелә торган органнар һәм оешмалар) тарафыннан үтәлергә тиеш.

2. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының законлы таләпләрен үтәмәве, шулай ук аларга йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга

комачаулавы Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка тартылачак.

14 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру буенча рәис вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы рәисе:

- 1) Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә гомуми җитәкчелек итә;
- 2) Контроль-хисап палатасы регламентын раслый;
- 3) Контроль-хисап палатасының эш планнарын һәм аларга үзгәрешләрне раслый;
- 4) контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә турында еллык хисапны раслый;
- 5) тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын раслый;
- 6) контроль-хисап палатасының контроль һәм экспертиза-аналитика чаралары нәтижеләрен раслый;

контроль-хисап палатасының күрсәтмәләрен (представления) һәм күрсәтмә язучыларын (предписания) имзалый;
- 7) контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар җитәкчесе булырга мөмкин;
- 8) Ютазы муниципаль районы Советына һәм Ютазы муниципаль районы Башлыгына Контроль-хисап палатасының эшчәнлегенә, үткәрелгән тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижеләренә турында еллык отчет тәкъдим итә;
- 9) Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә Контроль-хисап палатасын тәкъдим итә;
- 10) Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләренә структур бүлекчәләре турында Нигезләмәләрен һәм вазыйфалар регламентларын раслый;
- 11) контроль-хисап палатасы аппараты хезмәткәрләрен эшкә алу һәм эштән азат итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- 12) Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләренә буенча хокукый актлар (боерыклар, күрсәтмәләр) чыгара.

15 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы

1. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары аларга йөкләнгән вазифаларны башкарганда түбәндәгеләргә хокуклы:

1) тикшерү органнары һәм оешмалар биләп торган территорияләргә һәм бүлмәләргә тоткарлыксыз керергә, аларның документларына һәм материалларына ия булырга, шулай ук алар биләгән территорияләрне һәм бүлмәләрне карарга;

2) ялган документлар, подлоглар, урлаулар, явыз ниятбелән файдалану ачыкланган һәм хокукка каршы гамәлләр мәгълүматларын булдырмый калу зарур булганда, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләүләренә исәпкә алып, кассаларны, касса һәм хезмәт биналарын, тикшерү органнары һәм оешмаларының складларын һәм архивларын мөһер салып куярга. Кассаларга, касса һәм хезмәт биналарына, складларга һәм архивларга мөһер салу, документларны һәм материалларны алу тикшерелүче органнар һәм оешмаларның вәкаләтле вазыйфаи затлары катнашында һәм тиешле актлар төзү белән башкарыла;

3) үз компетенциясе чикләрендә федераль башкарма хакимият органнары территорияль органнарының һәм аларның структур бүлекчәләренең, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарының һәм дәүләт органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм муниципаль органнарның, оешмаларның вазыйфаи затларына запрослар жиберергә;

4) тикшерү органнары һәм оешмаларының житәкчеләреннән һәм башка вазыйфаи затларыннан контроль чаралар үткәргәндә ачыкланган хокук бозу фактлары буенча язма аңлатма бирүне, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган документларның кирәкле күчермәләрен бирүне таләп итәргә;

5) контроль чаралар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тикшерү органнарының һәм оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан тапшырмау яисә вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзәргә;

6) үз компетенциясе чикләрендә тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы барлык кирәкле документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;

7) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалык эшчәнлегенә кагылышлы һәм электрон формада тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның мәгълүматлар базаларында сакланучы, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган мәгълүмат белән танышырга;

8) электрон мәгълүмат базаларына техник документлар белән танышырга;

9) әгәр мондый хокук Россия Федерациясе законнарында каралган булса, административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзәргә.

2. Касса, касса һәм хезмәт биналарына, складларга һәм архивларга мөһер салган очракта, әлегә статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында каралган икән, Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына кичекмәстән (24 сәгать дәвамында) закон белән билгеләнгән тәртиптә бу хакта Контроль-хисап палатасы рәисенә хәбәр итәргә кирәк.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары тикшерелүче органнар һәм оешмаларның оператив-хужалык эшчәнлегенә тыкшынырга, шулай ук контроль чаралар уздырганда алынган мәгълүматны игълан итәргә, контроль чаралар тәмамланганчы, тиешле актлар һәм хисаплар төзелгәнче үз нәтижеләрен хәбәрдарлыкка бирергә хокуклы түгел.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары тикшерү органнарында һәм оешмаларда тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәргәндә билгеле булган дәүләт, хезмәт, коммерция һәм башка закон тарафыннан саклана торган серне сакларга, контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәргә, тиешле актларда, хисапларда һәм бәяләмәләрдә аларның нәтижеләрен объектив һәм дөрәс чагылдырырга тиеш.

5. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары нигезендә үзләре уздыра торган контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижеләренең дөрәслеген һәм объективлыгын, шулай ук дәүләт һәм закон белән саклана торган башка серләрне фаш иткән өчен җаваплы.

6. Контроль-хисап палатасы рәисе Ютазы муниципаль районы Советы, аның комитетлары, комиссия һәм эшче төркемнәр утырышларында, районы башкарма органнары утырышларында, Ютазы муниципаль районы Башлыгы каршындагы координация һәм киңәшмә органнары утырышларында катнашырга хокуклы.

16 Статья. Контроль-хисап палатасына мәгълүмат бирү

1. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән срокларда Контроль-хисап палатасы запрослары буенча контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәрү өчен кирәкле мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырырга тиеш.

2. Контроль-хисап органнары тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гаризанамәләрне жибәрү тәртибе Татарстан Республикасы законнары яисә муниципаль норматив хокукий актлар һәм контроль-хисап органнары регламентлары белән билгеләнә.

3. Контроль-хисап палатасы тарафыннан тикшерелүче органнар һәм оешмалар тикшерү-хисап палатасының вазыйфаи затларына муниципаль берәмлек бюджетын төзү һәм башкару, муниципаль берәмлек милкен файдалануга, тикшерелә торган оешмалар тарафыннан кулланыла торган мәгълүмат системалары һәм аларга техник документлар, шулай ук Контроль-хисап палатасы тарафыннан аның вәкаләтләрен үтәү өчен кирәкле башка документлар белән танышу мөмкинлеге бирергә тиеш.

4. Муниципаль учреждениеләр төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү турында Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының хокукий актлары, муниципаль берәмлекнең унитар предприятиеләре, хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларында акцияләрнең һәм муниципаль берәмлек өлеше үзгәрү, бюджет чаралары һәм муниципаль районның башка милек объектлары белән идарә итү турында килешүләр төзү турында Контроль-хисап палатасына кабул ителгән көннән соң 10 эш көне дәвамында жибәрелә.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс-бюджет палатасы тикшерү-хисап палатасына, касса планын һәм аларга үзгәрешләрне жибәрә.

6. Муниципаль берәмлек бюджет акчаларының Баш администраторлары Контроль-хисап палатасына жыелма бюджет хисаплылыгын юллыйлар.

7. Муниципаль берәмлек хакимияте органнары ел саен муниципаль унитар предприятиеләр, учреждениеләр, шулай ук муниципаль берәмлек өлеше булган акционерлык жәмгыятьләре эшчәнлеген аудитор тикшерүләре нәтижеләре буенча аудитор оешмалары хисапларын һәм бәяләмәләрен Контроль-хисап палатасына жибәрә.

8. Контроль-хисап палатасына аның сорауы буенча мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырмау яисә вакытында тапшырмау, шулай ук мәгълүмат, документлар һәм материаллар тулы күләмдә

тапшырмау яисә дәрес булмаган мәгълүмат, документлар һәм материаллар бирү Россия Федерациясе законнары һәм (яки) Россия Федерациясе субъекты законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка тартыла.

17 Статья. Контроль-хисап палатасының күрсәтмәләре һәм тәкьдимнәре

1. Контроль-хисап палатасы контроль чаралар үткәрү нәтижәләре буенча җирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына аларны карау һәм аларны бетерү, матди зыян китерүне булдырмый калу яисә китерелгән зыянны каплау, хокук бозулар өчен гаепле вазыйфаи затларны җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрү, шулай ук хокук бозуларны кисәтү, бетерү һәм кисәтү буенча чаралар күрү өчен күрсәтмәләр кертергә хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасының күрсәтмәсенә Контроль-хисап палатасы рәисе кул куя.

3. Җирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, шулай ук оешмалар, тәкьдим ителгән көннән алып бер ай эчендә Контроль-хисап палатасына тапшырылган карарлар һәм чаралар турында язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

4. Аларны кисәтү һәм аларга чик кую, вазыйфаи затлар тарафыннан каршылыктарсыз чаралар таләп итә торган тәртип бозулар ачыкланган очракта, Контроль-хисап палатасы әгъзалары тарафыннан контроль чаралар, шулай ук күрсәтмәләрне карау срокларын үтәмәгән очракта Контроль-хисап палатасы җирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга тикшерелә торган оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына күрсәтмә җибәрә.

5. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсендә конкрет хокук бозулар турында күрсәтмәләр һәм күрсәтмә чыгаруның конкрет нигезләре булырга тиеш.

6. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсенә Контроль-хисап палатасы рәисе кул куя.

7. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсе анда билгеләнгән срокларда үтәлергә тиеш.

8. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсенә билгеләнгән вакытка үтәлмәве яки тиешенчә башкарылмавы Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка тартыла.

9. Контроль чаралар үткәргәндә жинаять яки коррупцион хокук бозу билгеләре карала торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын законсыз куллану фактлары ачыкланган очракта, Контроль-хисап палатасы кичекмәстән контроль материалларны хокук саклау органнарына тапшыра.

18 Статья. Тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның хокуклары гарантияләре

1. Контроль-хисап палатасы тарафыннан төзелгән актлар тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләре игътибарына житкерелә. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләренә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән срокларда тәкъдим ителгән аңлатмалары һәм кисәтүләре актларга теркәлә һәм алга таба аларның аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар һәм аларның вазыйфаи затлары Контроль-хисап палатасы күрсәтмәләренә тулысынча яки өлешчә гамәлдә булмавын тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итәргә, шулай ук Контроль-хисап палатасының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белән Ютазы муниципаль районы Советына мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гариза бирү күрсәтмәнең гамәлләрен туктатмый.

19 Статья. Контроль-хисап палатасының дәүләт һәм муниципаль органнары белән хезмәттәшлеге

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Үзәк Банкының территориаль идарәләре, Федераль казначылыкның территориаль органнары, салым органнары, прокуратура органнары, башка хокук саклау, күзәтчелек һәм контроль органнары, Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек, алар белән хезмәттәшлек турында килешүләр төзәргә, контроль һәм экспертиза-аналитика эшчәнлегенә нәтижәләре белән, норматив һәм методик материаллар белән алмашырга хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда башка муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнары, Россия Федерациясе Хисап палатасы, Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән хезмәттәшлек итү һәм үзара хезмәттәшлек турында килешүләр төзәргә, Россия Федерациясе субъектының тикшерү-хисап органнары берләшмәсенә (ассоциациясенә) керергә хокуклы.

3. Контроль-хисап палатасы һәм башка жирле үзидарә органнары үз эшчәнлеген координацияләү максатларында, вакытлыча да, даими эшләрчә уртак координацияләү, консультация, киңәшмә һәм башка эшчә органнар да булдыра ала.

4. Контроль-хисап палатасы Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән уртак контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар планлаштырырга һәм үткәргә, Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан контроль-хисап палатасы эшчәнлеген анализлауны гамәлгә ашыру һәм аның эш нәтижәләгә арттыру буенча тәкъдимнәр алу мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Хисап палатасына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

5. Контроль-хисап палатасы башка муниципаль берәмлекләренң тикшерү-хисап органнарының язмача мөрәжәгәте буенча алар үткәргән тикшерү һәм экспертиза-аналитик чараларда катнаша ала.

6. Контроль-хисап палатасы килешү нигезендә үткәрелә торган контроль һәм экспертиза-аналитик чараларда аудитор оешмаларын, аерым белгечләренә жәлеп итәргә хокуклы.

20 Статъя. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегә турындагы мәгълүматка үтемлекне тәмин итү

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлекләре турындагы мәгълүматка үтемлекне тәмин итү максатларында , ул муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - Интернет челтәре) урнаштырыла һәм үзенең рәсми басмаларында һәм башка массакүләм мәгълүмат чараларында үткәрелгән контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар, аларны уздырганда ачыкланган хокук бозулар, кертелгән күрсәтмәләр, шулай ук алар буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында мәгълүмат бастыра.

2. Контроль-хисап палатасы ел саен үзенең эшчәнлегә турында Ютазы муниципаль районы Советына отчет бирә. Әлегә хисап район Советы тикшергәннән соң гына массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыга һәм Интернет челтәрендә урнаштырыла.

3. Массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару һәм Интернет челтәрендә контроль-хисап палатасы эшчәнлегә турында мәгълүмат урнаштыру тәртибе контроль-хисап палатасы регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

21 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген финанс белән тээмин итү

1.Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген финанс белән тээмин итү үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тээмин итә торган күләмдә карала.

2. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген тээмин итү чыгымнары Ютазы муниципаль районы бюджетында Россия Федерациясе бюджеты чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

3. Контроль-хисап палатасы тарафыннан бюджет акчаларын һәм муниципаль милекне куллануны контрольдә тоту район Советының хокукый актлары нигезендә башкарыла.

22 Статья. Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләрен матди һәм социаль яктан тээмин итү

Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләрен матди һәм социаль яктан тээмин итү Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм Ютазы муниципаль районы жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.